

Створення безбар'єрного середовища в умовах Вінницького національного технічного університету

Вінницький національний технічний університет

Анотація

В роботі проаналізовано можливість раціонального створення безбар'єрного середовища в умовах Вінницького національного технічного університету

Ключові слова: безбар'єрне середовище, підйомник, людина з обмеженими фізичними можливостями

Abstract

The paper analyzes the possibility of rationally creating a barrier-free environment in the conditions of the Vinnytsia National Technical University

Keywords: barrier-free environment, lift, person with limited physical capabilities

Вступ

Проблема формування безбар'єрного середовища (БС) в українському суспільстві є складною та практично не реалізованою для людей з обмеженими фізичними можливостями. російсько-українська війна лише ускладнила процес формування та розвиток БС. Тому всебічне вирішення проблеми безбар'єрного доступу людей з обмеженими можливостями до всіх благ суспільства – на всіх рівнях, – законодавчому, суспільному, освітньому, науково-технічному є актуальною задачею. В даній роботі ми розглянемо можливості створення БС в умовах Вінницького національного технічного університету.

Результати дослідження

Всі засоби БС можна умовно поділити на механізовані та ручні [1]. До механізованих засобів БС входять різноманітні підйомно-транспортні механізми і машини, які забезпечують вертикальне та горизонтальне переміщення людей. Ручними засобами БС є різноманітні поручні, пандуси, опори, стільці, сидіння і т.п. Загалом виробництво ручних засобів БС не вимагає високотехнологічного і вартісного обладнання чи технологій, і є можливість їх виготовлення у всіх регіонах України.

Однією із найбільш вагомих проблем впровадження механізованих засобів БС є їх вартість та складність виготовлення. Також вагомою перешкодою широкого впровадження засобів БС є необхідність індивідуального підходу до конструкції підйомно-транспортного засобу у зв'язку специфічними обмеженнями кожного із користувачів.

Створення БС в університетах є на, мою думку, національним питанням, яке стало ще більш вагомим у зв'язку значним зростанням кількості людей з обмеженими можливостями внаслідок війни. Забезпечення БС у ВНТУ, зокрема на факультеті машинобудування та транспорту, дозволить нашим співвітчизникам з обмеженими фізичними можливостями отримати вище освіту на належному рівні, з вільним доступом до лабораторій та навчальних центрів. Найбільш раціональним, з економічної точки зору, є застосування підйомників по вже існуючих сходових маршах (рис. 1), адже вартість встановлення та експлуатації таких підйомників буде значно дешевше, а ніж використання приставних ліфтів (див. рис. 2) [2, 3].

Вагомим зрушенням в процесі створення БС на законодавчому рівні є розпорядження КМУ від 14 квітня 2021 р. № 366 – р «Про схвалення Національної стратегії із створення безбар'єрного простору в Україні на період до 2030 року».

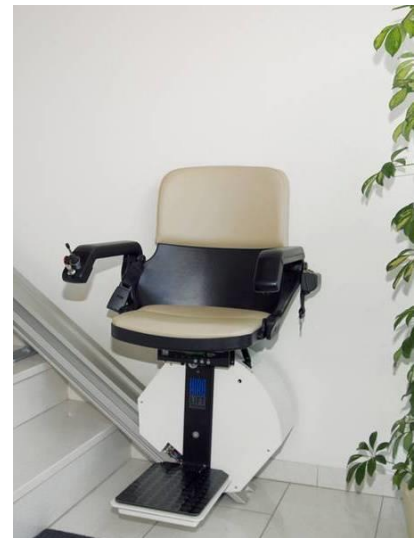
Метою стратегії є створення безперешкодного середовища для всіх груп населення, забезпечення рівних можливостей кожній людині реалізовувати свої права, отримувати послуги на рівні з іншими шляхом інтегрування фізичної, інформаційної, цифрової, соціальної та громадянської, економічної та освітньої безбар'єрності до всіх сфер державної політики [4, 5].

Наразі МОН працює над напрямом освітньої безбар'єрності. Визначено три основні цілі цього напрямку:

- можливість дорослих, молоді та дітей використовувати всі види та форми освіти;
- задоволення особливих освітніх потреб всіх учасників освітнього процесу;
- створення інклюзивного освітнього середовища.

а) сходова підйомна площадка

б) підйомник стільцевий

Рис. 1 – Підйомники для сходових маршів

а)

б)

а) – підйомник платформа BARDUVA SB200;

б) – приставний гвинтовий ліфт фірми Форстор Індастрі

Рис. 2 – Загальний вигляд приставного підйомника

Широке впровадження сходових підйомників для БС стримується конструктивною і технологічною складністю та вартістю. Тому розробка нових конструкцій сходових підйомників для БС є актуальною науковою та інженерними задачами. Особливу увагу під час розробки такого типу підйомників необхідно приділити психоемоційній реакції користувачів та розробити відповідні заходи для побудови ергономічних конструкцій.

Висновок. Виконано аналіз тенденцій розвитку безбар'єрного середовища в Україні, зокрема на законодавчому рівні та запропоновано найбільш раціональний тип підйомник для створення БС в умовах Вінницького національного технічного університету.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. <https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%A1%D0%B0%D0%B9%D0%BB%D0%B5%D0%BD%D1%82%D0%B1%D0%BB%D0%BE%D0%BA>
2. <https://forstor.ua/ua/c-preistennij-podjomnik-dlya-invalidov-303/>
3. http://www.stolviv.ho.ua/ukr/gablif/gablif_lift.html
4. <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-shvalennya-nacionalnoyi-strategiyi-iz-stvorennya-bezbaryernogo-prostoru-v-ukrayini-na-period-do-t140421>
5. <https://mon.gov.ua/ua/news/mon-pracyuye-nad-napryamom-osvitnoyi-bezbaryernosti>

Слабкий Андрій Валентинович – кандидат технічних наук, доцент кафедри галузевого машинобудування, Вінницький національний технічний університет, Вінниця. e-mail: Slabkiyandrey@gmail.com, тел. +380971999840.

Slabkiy Andrii Valentinovich – Ph.D., assistant professor of mechanical engineering industry, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia. e-mail: Slabkiyandrey@gmail.com, tel. +380971999840